

Beredskabsplan til forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme for Aabenraa Kommune

Er du bekymret for, at en person er involveret i ekstremisme?

Så kontakt Infohus Aabenraa (SSP Koordinator John Hansen)
Telefon: 4033 3423 eller e-mail: jhans@aabenraa.dk

Uden for vores åbningstid kan den nationale hotline mod radikaliserings kontaktes på tlf. 4174 9090. Åben dagligt kl. 08:00-22:00.

I tilfælde af akutte bekymringer eller situationer, hvor borgernes sikkerhed er i fare, skal der tages direkte kontakt til politiet på 112.

Indhold

1. Introduktion.....	3
1.1 Kommunens vision for forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme.....	3
1.2 Formålet med beredskabsplanen.....	3
1.3 Ansvar og opfølgning.....	3
1.4 Definitioner og bekymringstegn.....	4
2. Organisering og samarbejde.....	5
2.1 Organisering.....	5
2.2 Infohus-samarbejdet.....	5
Infohus Aabenraa.....	5
Procedure for modtagelse og håndtering af bekymring vedr. ekstremisme.....	6
Infohus netværk.....	6
3. Indsatser.....	7
3.1 Indsatser rettet mod borger.....	7
3.2 Indsatser rettet mod borgers omgivelser.....	7
3.3 Indsatser rettet mod fagprofessionelle.....	7
4. Kommunikation og opkvalificering.....	9
4.1 Formidling.....	9
4.2 Opkvalificering.....	9
4.3 Informationsstrategi i akutte situationer.....	9

1. Introduktion

1.1 Aabenraa Kommunes vision for forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme

Den danske tilgang til at forebygge ekstremisme tager udgangspunkt i, at ekstremisme har mange forskellige negative konsekvenser. Ikke alene forårsager &forbrydelser; ekstremisme kan også skade menneskers sociale trivsel og demokratiske dannelse. Derfor er der flere forskellige lovgivninger, som forpligter myndighederne og begrundet en forebyggende indsats:

- Straffeloven og anden lovgivning på justitsområdet skal hindre terror og andre ulovlige handlinger
- Den sociale lovgivning skal sikre borgernes trivsel, udvikling og selvstændighed
- Skole- og uddannelseslovgivning skal sikre trygge undervisningsmiljøer og dannelse af eleverne til et samfund med frihed og folkestyre

Disse forskellige lovgivninger og begrundelser for at forebygge indebærer et bredt tværsektorielt samarbejde mellem forskellige myndigheder, både på lokalt, regionalt og nationalt plan.

1.2 Formålet med beredskabsplanen

- At skabe et arbejds- og styringsredskab til den særlige indsats i Aabenraa Kommune
- At skabe en fælles køreplan for samarbejdet, så alle involverede ved, hvem der gør hvad, med hvilke midler, hvorfor og sammen med hvem

1.3 Ansvar og opfølgning

Arbejdet med forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme er forankret politisk Børne- og Uddannelsesudvalget. Administrativt ligger opgaven under Børne- og Kulturforvaltningen, der arbejder inden for rammerne af og har ansvaret for udmøntning af barnets lov om forebyggelse og anbringelse inden for børne- og ungeområdet.

- SSP Sekretariatet følger udviklingen i børn, unge og familiers udvikling ud i uhensigtsmæssig adfærd, trends og tendenser
- SSP Sekretariatet sikrer daglig drift af Infohus Aabenraa og er den koordinerende funktion
- Ifølge barnets lov skal beredskabsplanen revideres løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år
- SSP Sekretariatet er ansvarlig for den årlige gennemgang, og i hvilket omfang det skal gennemføres. Beredskabsplanen gennemlæses årligt i november

måned af SSP Sekretariatet for evt. ændringer jævnfør gældende lovgivning og vejledninger.

1.4 Definitioner og bekymringstegn

Ekstremisme: *Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.*

Ekstremisme er et fænomen under løbende forandring og kommer til udtryk på mange forskellige måder. For eksempel ved at emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter m.v. behandles på nye måder eller tages op i nye sammenhænge, hvor man – implicit eller eksplicit – søger at legitimere vold og andre kriminelle handlinger.

De væsentligste former for ekstremisme i Danmark er ekstrem islamisme, højreekstremisme og venstreekstremisme.

Radikalisering: *Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi.*

Både erfaring og forskning viser, at alle individers og gruppers veje til ekstremisme er forskellige og typisk foregår i et komplekst samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau.

Bekymrende tegn du kan være opmærksom på

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret, men der er en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på, at en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det. Når en række adfærdsændringer og bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at reagere på det, så bekymringen kan blive undersøgt nærmere.

Opmærksomhedspunkterne er derfor ikke en tjekliste, men alene et hjælperedskab.

Individuelle opmærksomhedspunkter:

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person
- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger
- Har en prædikende og moraliserende adfærd

- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk:

- Færdes i miljøer med let adgang til våben
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber
- Afbryder uddannelse, op siger job og anden tilknytning til det omgivende samfund
- Familien er dysfunktionel

Kilde: stopekstremisme.dk.

2. Organisering og samarbejde

2.1 Organisering

- SSP Sekretariatet skal nøje følge udviklingen i børn-, unge- og voksnes udvikling i uhensigtsmæssig adfærd, trends og tendenser. SSP Sekretariatet er samtidig Infohustovholder.
- Infohusarbejdet, den daglige drift og organiseringen er forankret i SSP Sekretariatet, men ikke begrænset hertil. Jobcenter, Ungeindsats, skoler og andre relevante SSP samarbejdspartnere er ligeledes en del af den forebyggende og fremskudte indsats.
- Opsporingen kan finde sted hos alle relevante frontmedarbejdere med og uden borgerkontakt. De håndterer bekymringer ved at kontakte nærmeste leder. Herefter kan *Actioncard for Radikalisering* bruges i det videre forløb. Henvendelser kan også komme direkte fra bekymrede borgere. I begge tilfælde vurderer SSP Sekretariatet (Infohustovholder) sagen for videre håndtering og evt. indkaldelse af Infohus Aabenraa.
- Forebyggelse af Radikalisering indgår i skoleregi som en del af Den Kriminalpræventive Handleplan og Den Kriminalpræventive læseplan.

2.2 Infohus-samarbejdet

Aabenraa Kommune er en del af infohus-samarbejdet, som er et kriminalpræventivt samarbejdsforum mellem Aabenraa kommune og Syd- & Sønderjyllands Politi.

Infohusenes primære opgave er at analysere og vurdere konkrete bekymringer og samtidig at være et forum, hvor myndighederne kan dele viden om lokale udfordringer og tendenser. De involverede repræsentanter opererer i henhold til gældende lovgivning inden for eget myndighedsområde. Infohusene er organiseret i to strukturer, *infohus kommune* og *infohus netværk*.

Infohus Aabenraa

Det overordnede formål med infohus Aabenraa er at skabe et lokalt myndighedskoordinerende samarbejde, hvor kompetencer samles til en systematisk, koordineret og kvalificeret analyse og vurdering af bekymringer for ekstremisme. De centrale aktører i infohus kommune er infohustovholderen fra politikredsen og infohustovholderen fra kommunen.

Det er således ikke et forum for myndighedsbeslutninger. De respektive myndigheder forvalter og iværksætter selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning.

Udover infohustovholder fra Aabenraa Kommune og infohustovholder fra Syd- & Sønderjyllands Politi består Infohus Aabenraa også af kontorleder for Ungeindsatsen, Kontorleder fra Jobcenter og Ledelsesrepræsentant fra Lokalpolitiet. Herudover kan relevante fagpersoner indkaldes ad hoc. Kommunens infohustovholder, SSP koordinatoren, gives mandat til at inddrage repræsentanter fra relevante forvaltninger i kommunen.

Henvendelser fra borgere og fagprofessionelle vedrørende bekymringer for radikaliserings og ekstremisme spænder bredt fra individer, der mistrives, til personer, der potentielt udgør en sikkerhedsrisiko.

Eksempler på forskellige udfordringer er blandt andet erfaringer og sager med personer, som rejser til konfliktområder, personer, der radikaliseres under afsoning, og bekymringer for borgere med psykiatriske diagnoser. Af andre udfordringer kan nævnes bekymringer for voldsparathed og tilknytning til kriminelle miljøer, traumatisering, udsathed og marginalisering. Radikaliserings, rekruttering og deling af ekstremistisk materiale online har ligeledes været genstand for opmærksomhed i infohusene de seneste år.

Kommune og politi modtager løbende henvendelser, hvoraf nogle har en karakter, som falder inden for infohusenes arbejdsområde. Det er risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der definerer, hvorvidt en bekymring er relevant at arbejde videre med i regi af infohuset.

Procedure for modtagelse og håndtering af bekymring vedr. ekstremisme

Politikredsen og kommunens infohustovholdere vurderer som udgangspunkt i fællesskab, om en bekymring falder inden for infohusenes arbejdsområde om at forebygge kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Politiets infohustovholder har det overordnede koordinerende ansvar for samarbejdet og undersøger indledningsvist, om der er kriminelle eller akutte sikkerhedsforhold til stede i bekymringen, og om der er noget til hinder for, at en bekymring kan behandles i infohus Aabenraa. Hvis politiet vurderer, at sagen ikke skal behandles i infohus Aabenraa, kan andre myndigheder fortsat være forpligtet til at iværksætte konkrete foranstaltninger i henhold til gældende lovgivning. Politiet vil til enhver tid stå til rådighed for andre myndigheder med henblik på rådgivning om relevante sikkerhedsmæssige forhold.

Infohus netværk

Infohus netværk er et tværsektorielt mødeforum for infohustovholdere fra politi, kommuner, kriminalforsorgen samt repræsentanter fra andre myndigheder inden for hver af de 12 politikredse.

På møderne drøfter myndighederne udfordringer og tendenser, deler viden om metoder og deler evt. erfaringer med håndtering af bekymringer i anonymiseret form.

Aabenraa Kommune deltager i disse netværksmøder, som afholdes af Syd- & Sønderjyllands Politi sammen med de andre kommuner i politikredsen, Kriminalforsorgen samt nationale myndigheder.

3. Indsatser

Herunder beskrives kommunens indsatser og aktiviteter, der indgår i kommunens arbejde med at forebygge, opspore og håndtere ekstremisme. Indsatserne er struktureret under tre typer: Indsatser rettet mod borger, indsatser rettet mod borgers omgivelser og indsatser rettet mod fagprofessionelle.

3.1 Indsatser rettet mod borger

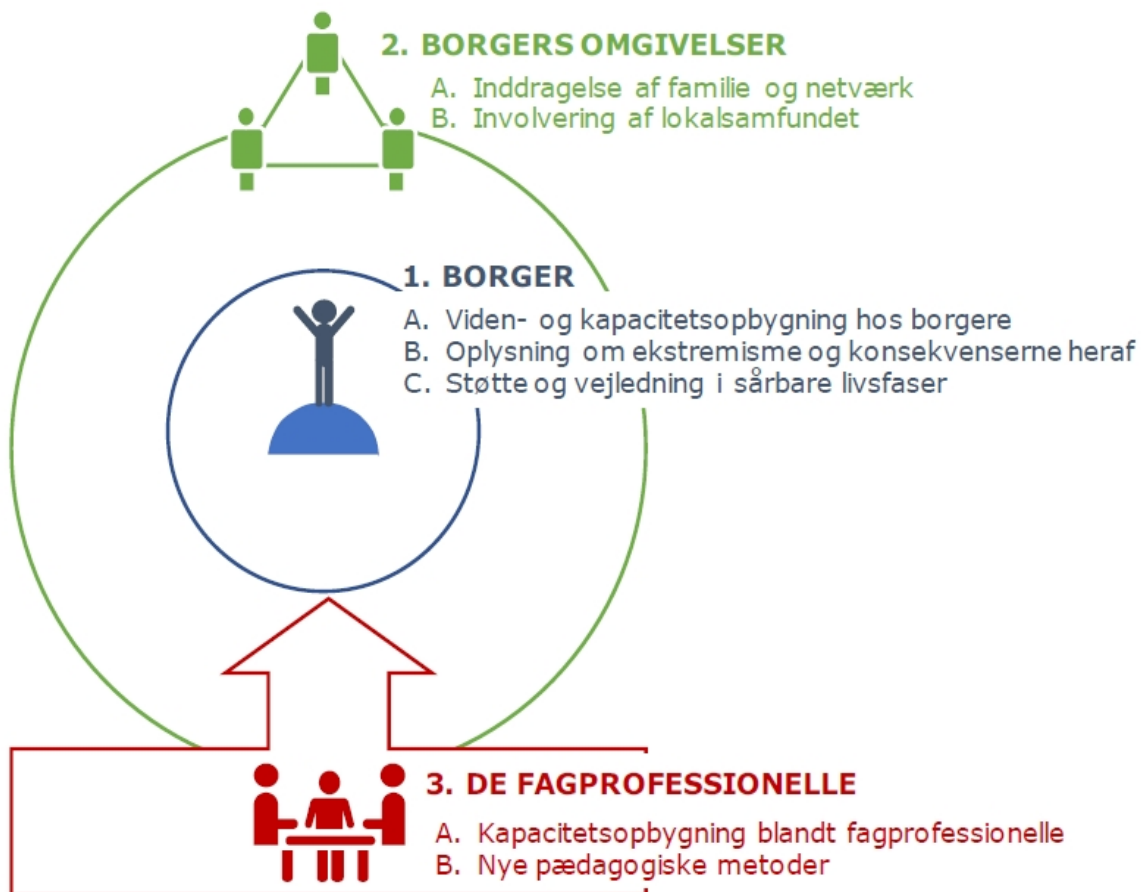
- Børn og Kultur har i SSP Sekretariatet en forebyggende indsats, hvor Radikalisering og Ekstremisme også indgår.
- Børn og Familie råder over forskellige indsatser, herunder Tidlig Forebyggelse, en enhed som arbejder individorienteret.
- Ungeindsatsen i Aabenraa Kommune råder over én uddannet mentor/familierådgiver, som kan indsættes efter konkret vurdering i relevante sager, der har været prøvet i Infohus Aabenraa.
- Infohus Aabenraa er ansvarlig for at pege på evt. forslag til handleplan for børn, unge og voksne, som vurderes kritiske i forhold til Radikalisering.

3.2 Indsatser rettet mod borgers omgivelser

- Ungeindsatsen i Aabenraa Kommune råder over én uddannet mentor/familierådgiver, som kan indsættes efter konkret vurdering i relevante sager, der har været prøvet i Infohus Aabenraa.
- Infohus Aabenraa er ansvarlig for at pege på evt. forslag til handleplan for børn, unge og voksnes omgivelser, herunder familie m.fl., som vurderes kritiske i forhold til Radikalisering.

3.3 Indsatser rettet mod fagprofessionelle

- Viden og Best Practice samt informationer til relevant fagpersonale skal med passende mellemrum formidles ud via kendte kanaler. Konkret skal der tilbydes opmærksomhedsoplæg af kortere varighed til relevante personalegrupper, herunder SSP-relevante personalegrupper.
- SSP Sekretariatet er ansvarlig for, at opmærksomhedsoplæg mm. formidles ud.

4. Kommunikation og opkvalificering

4.1 Formidling

Beredskabsplanen skal være kendt af alle på chef-, leder- og mellemederniveau. Frontmedarbejdere skal være orienteret om, at bekymringer deles med nærmeste leder, som tager action på den videre formidling jævnfør actioncard for Radikalisering. Beredskabsplanen og Actioncard skal være tilgængelig på det kommunale intranet og beredskabsplanen offentligøres på SSP Aabenraa hjemmeside.

4.2 Opkvalificering

- Viden og Best Practice samt informationer til relevant fagpersonale skal med passende mellemrum formidles ud via kendte kanaler. Ansvar for hviler på SSP Sekretariatet.
- Konkret skal SSP Sekretariatet tilbyde og formidle opmærksomhedsoplæg af kortere varighed til relevante personalegrupper, herunder SSP-relevante personalegrupper.
- Konkret skal SSP Sekretariatet med passende mellemrum tilbyde og formidle viden om Actioncard ud til relevante personalegrupper, herunder SSP-relevante personalegrupper.

4.3 Informationsstrategi i akutte situationer

- Alle kommunale ansatte kan henvende sig direkte til Infohustovholderen med bekymringer og spørgsmål til, hvordan man skal handle.
- Akutte sager, som kræver handling her og nu, skal angives til 1-1-2, alternativt 1-1-4. Se også actioncard for Radikalisering.
- Aabenraa Kommune udtaler sig ikke om konkrete borgersager. Henvendelser af konkret karakter håndteres på direktør- og chefniveau i samarbejde med Kommunikationsafdelingen.
- Henvendelser på det generelle og forebyggende niveau håndteres af SSP Koordinatoren, evt. i samarbejde med Kommunikationsafdelingen.

Bilag: Actioncard for Radikalisering

Ansvarlig for Beredskabsplan: SSP Sekretariatet